

Kerncijfers Nieuwjaarsincidenten

Toelichting en definities

1 september 2023 - openbaar

Inhoud

- 1 Toelichting dashboard**
 - 1.1 Weergave van jaarwisseling
 - 1.2 Gebieden
- 2 Definities**
- 3 Bronnen en methoden**
- 4 Meer informatie**

1 Toelichting dashboard

In opdracht van Brandweer Nederland publiceert het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) elk jaar de Kerncijfers Nieuwjaarsincidenten. Dit dashboard bevat informatie over het aantal brandweerincidenten die rond de jaarwisseling in het Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS) geregistreerd worden.

De gegevens zijn beschikbaar vanaf de jaarwisseling 2019-2020.

1.1 Weergave van jaarwisseling

De gegevens van de jaarwisseling worden weergegeven als gegevens van het afgeronde jaar. Zo worden de gegevens over de jaarwisseling van 2019-2020 weergegeven als 2019, et cetera.

1.2 Gebieden

De gegevens worden per maand getoond en kunnen landelijk, per veiligheidsregio en per gemeente weergegeven worden door middel van het gebiedskezefilter links bovenin het dashboard.

Gemeenten en veiligheidsregio's

Voor de gemeenten wordt de gemeentelijke indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerd. Doorgaans worden de herindelingen van kracht aan het begin van het nieuwe jaar. In het dashboard wordt de werkwijze van het CBS gehanteerd; dat betekent dat de indelingen in

de loop van het eerste kwartaal verwerkt worden in de gegevens. Zodoende zijn de gegevens in het eerste kwartaal nog niet conform de eventuele wijzigingen die op 1 januari ingaan. Alle gegevens worden met terugwerkende kracht ingedeeld volgens de op dat moment geldende indeling. De indeling in veiligheidsregio's is conform de Wet veiligheidsregio's. Gemeentelijke herindelingen kunnen ook invloed hebben op de grenzen van de veiligheidsregio.

2 Definities

GMS

Het Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS) wordt in alle meldkamers gebruikt om de hulpdiensten te alarmeren en incidenten te beheren en coördineren.

Nieuwjaarsincident

Een nieuwjaarsincident is een geregistreerde melding in het Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS), die gekoppeld is aan een brandweerincident met prioriteit 1 of 2 en is aangemaakt tussen 31 december 00:00 en 1 januari 08:00 (24+8=32 uur). Deze incidenten kunnen als volgt zijn afgehandeld:

- > Totaal incidenten: Er wordt een incident aangemaakt, maar geen brandweereenheid gealarmeerd.
- > Totaal gealarmeerd: Er wordt een brandweereenheid gealarmeerd, maar deze rukt niet uit
- > Totaal uitgerukt: Er wordt een brandweereenheid gealarmeerd, deze rukt uit, maar komt niet ter plaatse.
- > Totaal ter plaatse: Een brandweereenheid wordt gealarmeerd en komt ter plaatse, of het incident wordt aangemaakt en direct aangeboden aan de Decentrale Uitgifte (DCU) app, die door een aantal veiligheidsregio's gebruikt wordt.

Meerdere meldingen kunnen samengevoegd worden tot één incident. Maar het kan ook zijn dat er meerdere incidenten worden geregistreerd, die tijdens het verwerken met dezelfde gebeurtenis te maken blijken te hebben. In dat geval kunnen meerdere incidenten samengevoegd worden tot één enkel incident. Een incident kan daarnaast doorgezet worden naar een andere meldkamer.

Incidenten meldkamer

Alle brandweerincidenten die bij de meldkamer geregistreerd zijn.

Incidenten brandweer

Incidenten waarbij een brandweereenheid gealarmeerd wordt.

Meldingsclassificaties

Incidenten geregistreerd in GMS krijgen de volgende hoofdclassificaties:

- > Alarm: Alle soorten alarmen van detectiesystemen die rechtstreeks op de meldkamer binnenkomen, en meldingen door derden over het afgaan van alarmen van detectiesystemen. Voor de brandweer zijn dit met name automatische brandalarmen.
- > Bezitsaantasting: Aantasting van andermans bezit of een poging daartoe. Deze classificatie wordt voor de brandweer erg weinig gebruikt.
- > Brand: Incident waarbij het primair om brand gaat/ging of waarbij een explosie heeft plaatsgevonden met brand als overheersend effect.
- > Dienstverlening: Het verlenen van hulp en diensten aan derden en aan de eigen dienst. Het gaat hier niet om de directe inzet voor een incident of besteld vervoer tenzij het grootschalige bijstand buiten de regio/het werkingsgebied van de meldkamer betreft. Hieronder vallen bijvoorbeeld liftopsluitingen of een kat in de boom.

- > Hulpvraag: Hulpaanvragen die bij de meldkamer binnenkomen. Voor de brandweer zijn dit voornamelijk reanimaties en tilassistenties voor de ambulance.
- > Gezondheid: Gezondheidsproblemen die niet gerelateerd zijn aan brand of een ongeval of een andere meldingsclassificatie. Voor de brandweer zijn dit voornamelijk reanimaties en tilassistenties voor de ambulance.
- > Leefmilieu: Aantasting van de leefomgeving (hinder) of dreiging daartoe, zonder directe of indirecte invloed op de gezondheid van mensen. Bijvoorbeeld wateroverlast of dumpingen van drugsafval.
- > Ongeval: Een onvoorziene gebeurtenis met urgentie waarbij op enige wijze schade is veroorzaakt (ontstaan) aan mensen of goederen, waarbij het niet primair om brand of een explosie gaat. Voor de brandweer gaat het hier primair om verkeersongevallen.
- > Veiligheid en openbare orde: Aantasting van de lichamelijke integriteit van een persoon of dreiging met maatschappelijke gevolgen. Voor de brandweer gaat het met name om de gevolgschade van plofkraak of het stand-by zijn bij verdachte pakketjes.
- > Verkeer: Een verkeersgebeurtenis niet zijnde een ongeval. Bijvoorbeeld het reinigen van het wegdek na een ongeval.

Onderverdeling incidenten

Op basis van de hoofdmeldingsclassificatie worden incidenten onderverdeeld in 'Brand', 'Hulpverlening' en 'Alarm'.

- > Brand: Incidenten met een meldingsclassificatie 'Brand'. Dit zijn incidenten waar het primair om brand gaat of waarbij een explosie heeft plaatsgevonden met brand als overheersend effect.
- > Hulpverlening: Incidenten met een meldingsclassificatie die niet 'Brand' of 'Alarm' is.
- > Alarm: Incidenten met de meldingsclassificatie 'Alarm'. Dit zijn alle soorten alarmen van detectiesystemen die rechtstreeks op de meldkamer binnenkomen, en meldingen door derden over het afgaan van alarmen van detectiesystemen.

Specifieke incidenten

De incidenten met brandweerinzet en de meldingsclassificatie 'Brand' zijn verder uitgesplitst in een aantal specifieke incidenten relevant voor de jaarwisseling:

- > Woningbrand: Het aantal incidenten met de meldingsclassificaties 'Brand', 'Gebouw' en 'Woning/woongebouw'.
- > Overig gebouwbrand: Alle overige incidenten met de meldingsclassificaties 'Brand', 'Gebouw'.
- > Containerbrand: Het aantal incidenten met de meldingsclassificaties 'Brand', 'Buiten' en 'Container'.
- > Overige buitenbrand: Alle overige incidenten met de meldingsclassificaties 'Brand', 'Buiten'.
- > Autobrand: Het aantal incidenten met de meldingsclassificaties 'Brand', 'Wegvervoer', waarbij het soort voertuig 'personenauto' is.
- > Overig brand: Alle overige incidenten met meldingsclassificatie 'Brand'.

Opschalingsniveau brand

Opschaling is een term die door hulpdiensten gebruikt wordt voor het uitbreiden van de organisatie tijdens een incident of ramp. De mate van opschaling bepaalt het aantal eenheden (voertuigen en personeel), maar ook de wijze van aansturing.

- > Middelbrand: voor het bestrijden van de brand is het materieel en personeel van twee standaard blusvoertuigen (tankautospuitten) nodig.
- > Grote brand: voor het bestrijden van de brand is het materieel en personeel van drie tankautospuitten nodig. Vaak is er ook ondersteunend materieel nodig.
- > Zeer grote brand: voor het bestrijden van de brand is het materieel en personeel van vier tankautospuitten nodig. Deze vormen nu het eerste basispeloton. Er kunnen meerdere basispelotons nodig zijn, maar het opschalingsniveau blijft 'Zeer grote brand'.

Een opschalingsniveau wordt echter niet altijd toegewezen in GMS waardoor het werkelijke aantal incidenten met opschaling hoger kan liggen.

Opschalingsniveau GRIP

Voor de coördinatie van een incident bestaat de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure (GRIP). Deze procedure regelt de samenwerking tussen de betrokken hulpdiensten en gemeenten, maar ook met organisaties als ProRail of Rijkswaterstaat. Voor een volledige uitleg van de GRIP-regeling, zie de publicatie [GRIP en de flexibele toepassing ervan](#). Incidenten kunnen een GRIP-opschalingsniveau toegekend krijgen, dat aangeeft wat de reikwijdte van een incident is.

- > GRIP-1: het incident heeft een beperkt effectgebied. Afstemming tussen brandweer, politie, ambulance en de betrokken gemeente. Vanuit de hulpdiensten wordt een leider aangesteld.
- > GRIP-2: het incident en/of de effecten daarvan bestrijken een groter gebied en er is verdere afstemming nodig over bron- en effectbestrijding.
- > GRIP-3: het incident en/of de effecten daarvan bestrijken een groter gebied en er is ook bestuurlijke afstemming nodig met andere partijen. De burgemeester van de betrokken gemeente heeft de leiding.
- > GRIP-4: het incident en/of de effecten daarvan beperken zicht niet meer tot één gemeente. De voorzitter van de veiligheidsregio heeft de leiding.

Een GRIP-opschalingsniveau wordt echter niet altijd toegewezen in GMS waardoor het werkelijke aantal incidenten met opschaling hoger kan liggen.

3 Bronnen en methoden

De gegevens van het dashboard zijn afkomstig van het GMS. De verwerking van de GMS-data door het NIPV is gebaseerd op landelijke protocollen die de meldkamers hanteren voor de registratie in GMS en definities die bepaald zijn in de landelijke meldingsclassificaties (LMC) en de Kernregistratie Incidenten (KRI).

Veiligheidsregio's kunnen andere berekeningen, definities en keuzes maken voor bestuurlijke rapportages. Meestal beschikken ze over aanvullende, meer gedetailleerde regionale data. Hierdoor kunnen de cijfers in het NIPV-dashboard afwijken van deze bestuurlijke rapportages. Het NIPV zorgt voor een duidelijke beschrijving van gebruikte definities en berekeningen, zodat de veiligheidsregio's deze verschillen gemakkelijk kunnen duiden.

4 Meer informatie

Voor meer informatie of inhoudelijke vragen kunt u mailen naar info@nipv.nl.